

ΤΟ ΩΔΕΙΟΝ

Ὅτε οἱ ἀφελεῖς ποιηταὶ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ἡμετέρας ἀνεξαρτησίας, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα μόλις σῶζονται εἰς τὰς σελίδας τῶν παλαιῶν ποιητικῶν ἀνθολογιῶν, ἐξυμνοῦντες διὰ στίχων ἀρκετὰ ἀτέχνων καὶ ἀρκετὰ ἐξερθρωμένων τὰ εὐεργετήματα τῆς ἐλευθερίας, ἔβλεπον τὸν Μουσηγέτην μετὰ τοῦ χοροῦ τῶν Ἑλικωνιάδων κατερχομένων ἀπὸ τὰ ὀλύμπια δώματα καὶ ἐγκαθηιδρυμένους εἰς τὰ ἱερὰ ἐδάφη, ἅτινα ἐλάμπρυνε καὶ ἐκλέϊσεν ἡ λατρεία τῶν διηρημένων μόνον εὐσεβῆ πόθον μὲ τὸ πομπῶδες κλασικὸν ὄφος τῆς ἐποχῆς τῶν, ἀλλ' ὁ πόθος τῶν ἀπέχετο πολὺ τῆς πραγματικότητος. Οἱ αἰῶνες εἶχον παρέλθει ἀμελείκτοι· ἡ δουλεία εἶχε σαβανώσει μὲ πένθος τὴν γῆν μας· ἀπὸ τοὺς βωμοὺς τῶν Μουσῶν δὲν ἐσώζετο οὔτε λίθος καὶ οἱ τριβόλοι εἶχον καταπνίξει τὴν ἱερὰν δάφνην. Ὁ Ἀπόλλων, ὅστις ἐν τῷ μεταξὺ εἶχεν ἀποκτήσει κοσμικὰς ἐξεις, ὅπως διαθεσασί καὶ ὁ Ἄϊνε, ὁ ψάλτης τῶν ἐξ ὀρίστων θεῶν, θὰ ἐδίσταζε νὰ ἔλθῃ νὰ ἐγκατασταθῇ μονίμως εἰς χώραν, ὅπου ἀντὶ τῶν ἄλλοτε καλλιμαρμάρων ναῶν δὲν θὰ εὑρισκεν οὔτε ἀγυρόπλεκτον καλύβην, διὰ νὰ κατοικήσῃ, αἱ δὲ ἐννεὰ σεμναὶ κόραι τῆς Μνημοσύνης θὰ διέτρεχον τὸν κίνδυνον νὰ λιθοβοληθῶσιν ἕνεκα τῆς ἀνειμένης αὐτῶν περιβολῆς.

Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι ἡ ἀνειροπολουμένη κάθο-

δος τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐβράδυνε πολὺ νὰ ἐπέλθῃ. Ἐπρεπε ὁ πολιτισμὸς ν' ἀρχίσῃ πρότερον ἐπιτελῶν τὸ βραδὺ ἔργον του, ἐπρεπε νὰ ἐξημερωθῶσι βαθμηδὸν τὰ τραχέα ἦθη διὰ

Ἡ ΥΠΝΑΡΟΥ

νὰ τύχῳσι πάλιν εἰς τὴν χώραν μας εὐμενοῦς ὑποδοχῆς αἱ ἀποπτᾶσαι θεότητες. Καὶ πάλιν ἡ κάθοδος δὲν ἐγένετο ἀθρόα καὶ αἱ Μοῦσαι μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς Λητοῦς δὲν ἦλθον ὅλαι ὁμοῦ νὰ σκηνώσωσιν εἰς τὴν Ἑλληνίδα γῆν ὡς θίασος Βοημιδῶν μετὰ τοῦ θεατρῶνου τῶν, ἢ ὡς καραβάνιον Ἀμερικανίδων περιηγητριῶν. Ἦλθον ἀνὰ μία βαθμηδὸν καὶ κατὰ μακρὰ διαλείμματα, ὀφείλομεν δὲ νὰ ἡμολογήσωμεν ὅτι ἐπρεπε πολὺ, πάρα πολὺ ν' ἀγαπῶσιν ἐξ ἀρχαίων παραδόσεων τὴν χώραν ταύτην, διὰ ν' ἀψφρήσωσι πάσας τὰς στερήσεις, τὰς

κακουχίας, τὴν ἀδιαφορίαν, τὴν ἐχθρὰν μάλιστα, ἣν ἀπήντησαν παρ' ἡμῶν, καὶ νὰ παραμεινώσιν.

Ἡ ὑπερὸ πάσας τὰς ἄλλας βραδύνασα νὰ κατέλθῃ ὑπῆρξεν ἡ θεὰ τῆς Μουσικῆς. Ἀπὸ τὰ λαμπρὰ αὐτῆς τεμένη, ὅπου βασιλεύει πρὸ πολλοῦ ὑπέροχος ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, ἡ γλυκεῖα Μελοπομένη ἐδίσταζε νὰ ἔλθῃ, πτοουμένη ἴσως ἀπὸ τὸν τραγὸν δούπον τοῦ βαρβαρικοῦ τυμπάνου καὶ ἀπὸ τὸν ἀτέχνον καὶ μονότονον ἦχον τοῦ ἀξέστου αὐλοῦ, τῶν μόνων σχεδὸν ὄργάνων, δι' ὧν κατήνησε νὰ ἐξασκῆται ἡ λατρεία τῆς ἐν τῇ χώρᾳ